388: Herkesin Arkasında Namaz Kılınır mı?

Tarık Ebu Abdullah

11 Kas, 2017

https://ilimvecihat.com

SORU

Selamun aleykum hocam, Günümüzdeki insanların arkasından namaz kılınır mı? İbni Teymiyye bir fetvasında: "Akidesi belli olmayan her Müslümanın arkasından namaz kılınır demiş" Ve bunu 4 mezhep imamlarımızın da söylediğini nakletmiş ve bu fetvayı kendi yaşadığı zamana göre vermiş. O zamanki insanlar Tevhid akidesini bilen insanlardı, bugün Tevhid akidesini çoğu kişi bilmiyor ve bu kişilerin arkasından namaz kılmak doğru mu?

CEVAP

Ve aleykumusselam ve rahmetullah. Hamd Allah'a mahsustur.

Bir kişinin arkasında namaz kılmak için itikadını bilmek şart değildir. Bunu şart koşmak imamlarımız tarafından bidat olarak kötülenmiştir. Evet! Meselede asıl olan budur. Ancak bu hükümden şu iki hali ihraç etmek lazım gelir.

Birinci hal: Kişinin kavlen veya fiilen küfrü izhar etmesi. Bu halde bir kişinin arkasında namaz kılmak icma ile caiz değildir. Kişinin halini bilmeyerek kılarsa ve sonra küfrü ona belli olursa namazını iade etmesi vacip gelir. Bu hususta ulema arasında ihtilaf yoktur.

İkinci hal: İmamlarımızdan bazıları bidatlerin yaygın olduğu, insanların hevalarına çokça uyduğu ve bu halin de o topluluğa galip geldiği durumlarda, kavlen veya fiilen küfür izhar etmeseler de, topluluğa galip gelen o bidat ve şirkleri inkâr ettiklerini bilmedikleri kişilerin *(namaz imamların)* arkasında namaz kılmamayı bilakis ihtiyaten terk etmeyi evla görmüşlerdir.

İmam Ahmed ibni Teymiyye *(rahimehullah)* şöyle diyor: *"Şu da Ehli Sünnet ve'l-Cemaat'in asıllarındandır: Cumaları, bayram ve cemaat namazlarını kılarlar, Rafizi ve başka bidatçiler gibi Cuma ve cemaati terk etmezler. İmamın hali mestur ise (yani zahiri adaleti malum lakin batini adaleti meçhul olan) ve kendisinden bir bidat veya fücur sadır olmazsa, dört imam ve diğer imamların ittifakıyla arkasında Cuma ve cemaat namazları kılınır. İmamlardan hiçbiri "sadece batini durumu bilinenin arkasında namaza durmak caizdir" dememiştir. Bilakis Müslümanlar nebilerden sonra mestur Müslümanın arkasında namaz kılmaya devam etmektedirler... Bazı âlimler hevalar çoğalınca sadece tanıdıkları kişilerin arkasında namaz kılmayı istihbaben güzel görmüşlerdir. Mesela Ahmed'den (yani İmam Ahmed bin Hanbel (rahimehullah)) böyle bir görüş nakledilir. Ama Ahmed "sadece hali bilinenin arkasında namaz sahih olur" dememiştir. Ve Ebu Amr Osman ibni Merzuk (meşhur Hanbeli fakihlerindendir) Mısır'a geldiği zaman, Mısır'ın hükümdarları*

batini mülhitlerdi ve Şialığı izhar ediyorlardı. Bundan ötürü Mısır diyarında bidatler çoğalmıştı ve üstün gelmişti. Bunun için İbni Merzuk arkadaşlarına sadece tanıdıkları kişilerin arkasında namaz kılmayı emretmişti. Vefatından sonra Selahaddin gibi sünni melikler Mısır'ı fethettiler ve sünnet zahir oldu ve çoğaldı ve üstün geldi. Hali mestur olanın arkasında namaz kılmak ulemanın ittifakıyla caizdir. Kim hali bilinmeyenin arkasında namaz kılmak haramdır veya batıldır derse Ehli Sünnet ve'l-Cemaat'in icmasına muhalefet etmiş olur." (Mecmuu'l-Fetava 3/280)

Dolayısıyla İmam ibni Teymiyye *(rahimehullah)*'ın dediği gibi zahiren Müslüman olan bir kişinin arkasında namazı caiz görmek için onun batini halini, yani akidesini bilmeyi şart koşmak bidattir. Ancak İmam Ahmed *(rahimehullah)* ve başkaları bidatlerin çoğaldığı ve halkın arasında yaygın ve galip olduğunda Ehli Sünnet olduklarını bildikleri kişilerin arkasında namaz kılmayı evla görmüşlerdir.

Buna binaen muhterem kardeşim, Türkiye gibi envai şirklerin ve bidatlerin fevkala yaygın olduğu bir yerde, herkesin değil sadece sahih akide ve menheç sahibi olduğunu bildiğin kişilerin arkasında namaz kılmanı tavsiye ederim. Ama böyle birisinin arkasında kılma durumun yoksa o zaman zahiren Müslüman olan veya masiyetleri ve bidatleriyle beraber senin Müslüman olduğunu bildiğin kişinin arkasında kıldığın namaz da sahihtir. Allah'u A'lem.